

Castell Cricieth Pecyn Adnoddau Addysg

Cyfnod Sylfaen

Llythrennedd, Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd

Castell Cricieth

Adnodd Addysg Llythrennedd

Cyflwyniad

Nod y pecyn hwn yw helpu athrawon i gynnal ymweliadau hunan-dywys mewn ffordd greadigol, hyderus a llawn dychymyg. Mae'r gweithgareddau a awgrymir yn hyblyg a gellir eu cynnal mewn nifer o ffyrdd. Anogwn athrawon i ddewis ac addasu'r deunydd er mwyn sicrhau ei fod yn diwallu anghenion y pwnc a'r grŵp blwyddyn.

Trefnu ymweliad

Wyddech chi fod ymweliadau hunan-dywys â safleoedd Cadw am ddim i grwpiau addysg sy'n mynychu sefydliadau addysg yn yr Undeb Ewropeaidd?

I drefnu eich ymweliad am ddim, dilynwch y camau syml hyn:

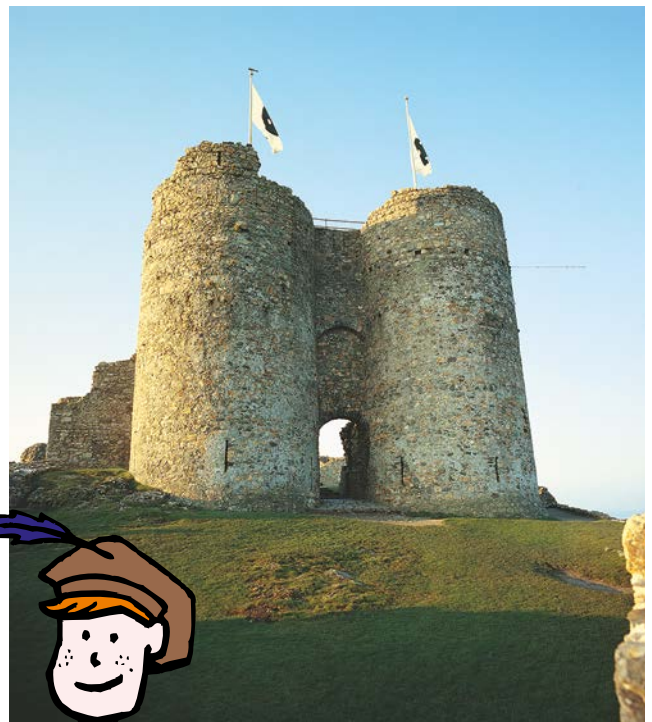
- Trefnwch eich ymweliad o leiaf 5 diwrnod gwaith o flaen llaw.
- Ffoniwch y safle i holi a yw ar gael ar y dyddiad yr hoffech ymweld.
- Unwaith y byddwch wedi cytuno ar ddyddiad ac amser gyda'r safle, llenwch y ffurflen archebu ar-lein www.cadw.cymru.gov.uk/learning

Rydym hefyd yn cynnig gweithgareddau addysg rhyngweithiol sy'n gysylltiedig â'r cwricwlwm mewn rhai safleoedd.

Iechyd a Diogelwch

Mae athrawon ac arweinwyr grŵp yn gyfrifol am wneud asesiad risg cyn yr ymweliad, yn unol â'r canllawiau a gyhoeddwyd gan awdurdodau addysg lleol. Rydym yn cynnig ymweliadau ymgyfarwyddo am ddim i athrawon i'w galluogi i ysgrifennu'r asesiadau risg a chynllunio gweithgareddau cyn dod â grŵp i'r safle. Mae'r tudalennau dysgu ar wefan Cadw yn cynnig cyngor ar gynllunio eich ymweliad a gwybodaeth benodol am y safle.

Castell Cricieth

Adnodd Addysg Llythrennedd

Nod

Cyflwyno, ymchwilio a thrafod yr hyn sy'n wahanol mewn Castell â'n cartrefi ni heddiw.

Amcanion

Cwriciwlwm Genedlaethol

Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd – Amser, digwyddiadau a phobl:

- rhoi trefn ar ddiwyddiadau, arferion ac newidiadau
- adnabod newidiadau a achosir gan amser
- dechrau adnabod gwahaniaethau rhwng ffyrdd o fyw ar wahanol adegau
- defnyddio amrywiaeth o ffynonellau hanesyddol, gan gynnwys arteffactau ac adeiladau a ffynonellau gweledol
- edrych ar wahanol bortreadau a dehongliadau o'r gorffennol.

Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd –

Fi fy hun a phethau byw eraill:

- dysgu am y synhwyrau mae pobl ac anifeiliaid eraill yn meddu amyn nhw ac yn eu defnyddio i'w galluogi i fod yn ymwybodol o'r byd sydd o'u cwmpas

Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd –

Fi fy hun a phethau nad ydyn nhw'n fyw:

- arbrofi â gwahanol wrthrychau cyffredin a defnyddio eu synhwyrau i'w rhoi mewn grwpiau yn ôl nodweddion syml

Y Fframwaith Rhifedd a Llythrennedd Cenedlaethol

Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu – Llafaredd, Darllen, Ysgrifennu:

- profi amrywiaeth o symbyliadau gan gynnwys straeon, real a dychmygol, testunau gwybodaeth, testunau o'r cyfryngau a TGCh, megis rhaglenni teledu i blant
- profi gweithgareddau yn yr amgylchedd dysgu o dan do a'r amgylchedd dysgu awyr agored
- trafod testunau gwybodaeth
- gofyn ac ateb cwestiynau
- ysgrifennu drwy amrywiaeth o weithgareddau cynlluniedig
- ysgrifennu'n annibynnol ac mewn cydweithrediad mewn ymateb i amryw o symbyliadau, gan gynnwys straeon, cerddi, gweithgareddau dosbarth a phrofiadau personol

Datblygiad Mathemategol – Rhif, Trin Data

- ymchwilio i batrymu a pherthnasoedd: paru gwrthrychau mewn cyd-destunau ymarferol, gan arwain at ddealltwriaeth o gyfatebiaeth un-i-un.
- casglu, cofnodi a dehongli data: trefnu a dosbarthu casgliadau o wrthrychau gan ddefnyddio un neu fwy o feini prawf
- casglu data ar gyfer amrywiaeth o bwrpasau diffiniedig ac o amrywiaeth o ffynonellau, gan gynnwys TGCh

Bydd y disgyblion yn gallu:

- Nodi digwyddiadau yn ôl eu trefn, a gwahaniaethu rhwng y gorffennol a'r presennol
- Defnyddio geirfa briodol
- Nodi'r gwahaniaethau rhwng y gorffennol a'r presennol
- Nodi'r dulliau gwahanol o ddehongli'r gorffennol
- Gofyn cwestiynau am y gorffennol a'u hateb trwy gyfeirio at ffynonellau

Bydd yr ysgol yn darparu:

Siart troi
Clipfyrddau
Pensiliau
Papur

Castell Cricieth

Adnodd Addysg Llythrennedd

Amser	Gweithgaredd	Deunyddiau/Offer	Gweithgaredd y disgyblion
15 m	Croesawu'r disgyblion a chyflwyno cefndir Castell Cricieth Cyflwyno'r 5 synnwyr	Siart troi (er mwyn nodi'r 5 synnwyr)	Gofyn ac ateb cwestiynau ar lafar
10 m	Adrodd stori Llywelyn Fawr	Casgliad straeon 'Arwyr ac Anwresau Cymru' Cadw	Gwranddo ar y stori
20 m (amser ychwanegol sydd ei angen os gwyllo ffilm Gerallt o Gymru)	Trafod y synhwyrâu gan nodi beth yr ydym ni'n gallu gweld, clywed, blasu, teimlo, aroglï heddiw yn ein cartrefi. Defnyddio'r lluniau a'r gwrthrychau i sbarduno'r drafodaeth.	Siart troi Ffilm Gerallt o Gymru yn AV Gwrthrychau Cist Drysor: Pecyn Glân a Thaclus – Sebon Pecyn Gwrthrychau Dirgel – Cannwyll Cyllyll a Ffyrç a Llestri Cillad	Cyffwrdd, aroglï a theimlo'r gwrthrychau amrywiol gan drafod eu pwrpas, eu gwneuthuriad ayyb
40 m	Ymweld â'r Gastell	Clipfyrddau Taflenni gwaith Pensiliau	Cwblhau'r taflenni gwaith Gofyn ac ateb cwestiynau ar lafar
25 m	Trafod ymateb y disgyblion i'r hyn a welsant yn y tŷ		Gofyn ac ateb cwestiynau ar lafar
30 m	Tynnu llun a/neu ysgrifennu paragraff yn darlunio un cymeriad, gan ddefnyddio'r ymweliad i'r gastell, y daith gerdded a dyfyniadau o'r stori y Llywelyn fel ysbrydoliaeth.	Clipfyrddau a phensiliau Papur plaen Offer lliwio Stori Llywelyn	Tynnu llun a/neu ysgrifennu paragraff yn darlunio cymeriad

Cymharwch	Y Gastell	Tŷ ni
Goleuadau		
Cynhesu		
Coginio		
Y Llawr		
Y Tor		
Y waliau – trwch, lliw		
Ffenestri		

Deunyddiau Castell Cricieth

Beth yw deunydd y rhain? O beth mae nhw wedi eu gwneud?

	Y Gastell	Canolfan	Tŷ ni
Y Giat / Drws			
Waliau			
Y Tor			
Ffenestri			
Y Llawr			
Nenfwd			
Gwresogi			
Goleuadau			

- Pam defnyddio deunyddiau gwahanol ?
- Oes yna wahaniaeth rhwng y tŷ a'r Caban ? Os oes, pam tybed?

Y Synhwyr

Synnwyr	Yn y Gastell	Tu Allan
Gweld Glas Gwyrdd Melyn Coch Du Gwyn		
Clywed gwynt car Lleisiau Môr		
Arogleuo sebon mwg llyfr pais		
Teimlo metel gwydr rhisgl ffedog carreg		
Blasu		

Geirfa

oer – cynnes, garw – llyfn, caled – meddal, gwlyb – sych, trwm – ysgafn, tywyll – golau, distaw – uchel.